Re-eksamen på Økonomistudiet vinter 2015-16

Forvaltningsret

Kandidatfag

(3-timers prøve)

(Kun visse hjælpemidler tilladt. Der må kun medbringes <u>u</u>kommenterede udgaver af grundloven, forvaltningsloven, offentlighedsloven samt den kommunale styrelseslov)

Dette eksamenssæt består af 5(skriver fem) sider inkl. forsiden.

Re-eksamen på Økonomistudiet vinter 2015-16

Forvaltningsret

Kandidatfag

2016

Spørgsmål:

- 1. Gør rede for de almindelige retlige redskaber, hvormed borgeren har mulighed for at kontrollere den offentlige forvaltning, herunder at varetage sine personlige interesser.
- 2. Analyser vedhæftede hændelsesforløbs retlige problemstillinger, herunder fejl og mangler og giv en vurdering af, hvilke konsekvenser, der bør drages. (Bilag A og Bilag B)

Bilag:

- A. Beskrivelse af et fiktivt hændelsesforløb.
- B. Lov om ministres ansvarlighed

Hændelsesforløb (Fiktivt).

Da den internationale finansielle og økonomiske krise var på sit højeste i form af faldende omsætning, faldende eksport og faldende beskæftigelse samt hurtigt eskalerende underskud på de offentlige finanser som følge af øgede udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse og lignende sociale stabilisatorer, tog regeringen initiativ til forskellige former for eksportstimulerende indsats, dels i form af innovationsstøtte, dels i form af aktiv diplomatisk indsats. For at understøtte opmærksomheden omkring danske varer og tjenester blev der bl.a. foranstaltet royalt, officielt besøg i Kina som led i gennemførelse af et omfattende dansk erhvervsfremstød. Ved samme lejlighed blev den kinesiske topledelse inviteret til at foretage et genbesøg i Danmark, bl.a. med sigte på at fremme danske storvirksomheders eksport indenfor bl.a. vindenergi, biogas, pumper, termostater, diabetesbehandling samt kreativt legetøj.

Til stor overraskelse for regeringen kom der hurtigt en positiv respons fra kinesisk side, hvilket betød, at et officielt genbesøg blev programsat til at skulle finde sted allerede efter et halvt års forløb. Erhvervsministeriet blev udset til at forestå den overordnede koordination af forberedelserne til det kinesiske statsbesøg, med selveste præsident Xi Jinping i spidsen. Alle sejl blev nu sat til i den tværministerielle forberedelsesproces, hvor bl.a. også Justitsministeriet, Udenrigsministeriet og Finansministeriet deltog.

Sinolog Alfred Andersen og hans kæreste Anne Antonsen var medlemmer af foreningen "Aktionskomiteen for Menneskerettigheder i Kina" og samtidig medlemmer af foreningen "Frit Tibet nu". Alfred henvendte sig skriftligt til Erhvervsministeriet for at få konkrete oplysninger om besøgsdatoen og om tidsplanen for myndighedernes arbejde med at forberede det kinesiske statsbesøg. Han lagde ikke skjul på sin særlige interesse for kinesiske samfundsforhold. I samme forbindelse bad han om oplysninger om de forventede hovedpunkter i besøgsprogrammet.

Da han ikke havde hørt noget fra ministeriet efter to ugers forløb besluttede han at henvende sig direkte, ved personligt fremmøde, i Erhvervsministeriets departement. Receptionisten tilkaldte en sagsbehandler, som dog ikke arbejdede med besøgsprojektet, men som efter en kort sonderende ordveksling med Alfred Andersen oplyste denne om, at ministeriet ikke kunne give ham nogen som helst oplysninger vedrørende det forventede statsbesøg, idet samtlige oplysninger måtte betragtes som klassificerede af hensyn til "Rigets sikkerhed" og understregede, at dette hensyn blev tillagt ekstra vægt i lyset af Alfreds og hans kærestes særlige interesser og foreningsmedlemsskaber. Alfred fandt situationen utilfredsstillende, men vurderede, at han ikke kunne komme videre med sagen.

Da Anne Antonsen hørte om resultaterne af Alfreds bestræbelser, blev hun enig med sig selv om, at hun ville kontakte sin gode veninde og tidligere studiekammerat, Hanne Hansen, som var ansat i Erhvervsstyrelsen. Hanne Hansen havde ikke med statsbesøget at gøre, men ville gerne gøre sin veninde en tjeneste. Hun fik fat i en intern arbejdskopi af den foreløbige drejebog for Xi Jinpings besøg i Danmark og gav den til Anne under et fælles cafébesøg - i frokostpausen - i "Cafe Latte Mondial".

Da datoen for statsbesøget var inde stod Alfred og Anne samt hundredevis af ligesindede parat på særligt synlige steder på ruten fra lufthavnen til byens centrum samt synligt overfor Udenrigsministeriets konferencecenter, hvor det afgørende topmøde skulle finde sted. Alle var på vajende standere udstyret med det frie Tibets oprindelige flag samt en række bannere på kinesisk som dels krævede respekt for menneskerettigheder i Kina, dels krævede national og etnisk frigørelse af Tibet fra den kinesiske besættelsesmagt og annekteringen gennem mere end et halvt århundrede. På andre bannere blev store portrætter af Dalai Lama fremvist uden nærmere kommentarer.

Kort før bilkortegen med præsidenten Xi Jinping efter planen skulle komme kørende, dukkede talstærke danske politistyrker op og fjernede med magt de demonstrerende fra deres særligt udvalgte positioner, hvor de ville være umiddelbart iøjnefaldende for den fremmede statsleder. Samtlige de demonstrerendes medbragte bannere, flag og portrætter blev samtidig konfiskeret og smidt ind i de holdende politikøretøjer. De demonstrerende råbte op og forsøgte at gøre det klart for betjentene, at der helt igennem var tale om en fredelig demonstration, men intet hjalp. Betjentene gik målrettet og koordineret til værks.

Få dage efter statsbesøgets afslutning opstod der forlydender i pressen om, at politiets indgriben overfor demonstranterne var sket på baggrund af ordrer fra allerhøjeste sted. Den offentlige diskussion tog hurtigt til i styrke, hvilket fik Justitsministeren til at gå på banen i en nyhedsudsendelse, hvor han manede rygterne om direkte politisk indgriben i politiets adfærd i jorden og samtidig refererede til aktuelle redegørelser fra politiledelsen, hvormed ministeren også havde orienteret Folketingets Retsudvalg om, at der ikke var givet særlige ordrer til de tjenstgørende betjente. Ministeren manede til ro og besindighed og tilsagde politiet al sin støtte som øverste foresatte, såvel politisk som administrativt.

Få dage senere modtog justitsministeren en ny redegørelse fra den operative politiledelse, hvoraf det fremgik, at der forud for statsbesøget var afgivet en "operationsbefaling" fra hovedstadens politiledelse til de operative politienheder om, at det var vigtigt, at den besøgende statsleder og ledsagende stab ikke blev udsat for hændelser, som de ville kunne opleve som "at tabe ansigt". Det betød ifølge operationsbefalingen, at eventuelle demonstranter ikke måtte kunne ses hverken fra besøgskortegen eller fra mødelokaliteter etc.

Efter modtagelsen af denne redegørelse orienterede ministeren omgående Folketingets Retsudvalg herom og oplyste samtidig, at han ville nedsætte en kommission, som skulle foretage en hurtig, tilbundsgående undersøgelse af hele sagen.

Senere samme dag blev det oplyst i dagspressen, at to politibetjente, som havde deltaget i rydningen af demonstrationerne, var blevet forflyttet til andet arbejde i andre politikredse. Politiledelsen såvel som de to forflyttede betjente nægtede at kommentere situationen nærmere.

B. Lov om ministres ansvarlighed

Lov om ministres ansvarlighed.

VI FREDERIK DEN NIENDE, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldeborg, gør vitterligt: Folketinget har vedtaget og VI ved Vort samtykke stadfæstet følgende Inv:

- § 1. Loven angår ministres ansvar for deres embedsførelse.
- § 2. Borgerlig straffelovs almindelige del finder anvendelse.
- § 3. Ved anvendelsen af borgerlig straffelovs regier om ansvar for medvirken til en lovovertrædelse skal en minister anses for medvirkende til en underordnets handling, når
  - 1) han har været bekendt med, at den pågældende handling ville blive foretaget, og har undladt at søge dette blodret
  - 2) handlingen har været et nødvendigt eller naturligt middel til gennemførelse af en beslutning, for hvilken ministeren er ansvarlig.
  - 3) han har fremmet handlingens udførelse ved ikke i rimeligt omfang at føre tilsyn og fastsætte instrukser.
- § 4. Ansvar for en af kongen underskrevet beslutning påhviler såvel enhver minister, der har medunderskrevet, som ministre, der på anden måde har medvirket til beslutningens tilblivelse.
- § 5. En minister straffes, hvis han forsætligt eller af grov uagtsomhed tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter grundloven eller lovgivningen i øvrigt eller efter hans stillings beskaffenhed.
- Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder anvendelse, såfremt en minister giver folketinget urlgtige eller vildledende oplysninger eller under folketingets behandling af en sag fortier oplysninger, der er af væsentlig betydning for tingets bedømmelse af sagen.
- § 6. Straffen efter § 5 er bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.
- Stk. 2. Er forholdet begået af uagtsomhed, er straffen bøde eller hæfte.
- Stk. 3. Bødestraf fastsættes efter borgerlig straffelovs regler om dagbøder.
- § 7. Bestemmelserne i § 6 gælder kun, såfremt strengere straf ikke er hjemlet i den øvrige lovgivning.
- Stk. 2. Borgerlig straffelovs §§ 155-157 gælder ikke for ministre.
- § 8. Ministres strafansvar forældes efter borgerlig straffelovs §§ 93-95. Forældelsesfristen er dog i intet tilfælde mindre end 5 år.
- § 9. Med hensyn til erstatningsansvar i anledning af ministres handlinger gælder de almindelige regier om erstatning for skade forvoldt af personer i statens tjeneste.

Givet på Christiansborg slot, den 15. april 1964.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

FREDERIK R.

/Hans Hækkerup.